

Here der heerscharen Jahweh Zebaot Heer van de hemelse machten

Deze naam komt ongeveer 285x voor in het Oude Testament, **maar niet in de vijf boeken van Mozes, Jozua, Richteren en Ezechiël. Ook in 1 en 2 Koningen en Kronieken en in de Wijsheidsliteratuur komt deze naam praktisch niet voor.**

De reden hiervoor kan liggen in het feit dat het hier gaat om Jahweh die wordt getoond als de God die regeert en beschikt over een leger. De naam toont de macht en de majesteit van God over de aarde. In de boeken van Mozes moeten de Israëlieten deze God leren kennen als hun enige God en Aanvoerder (Koning) na de uittocht uit Egypte en dit ging gepaard met vallen en opstaan: Ex.18:5 Nu dan, indien gij aandachtig naar Mij luistert en mijn verbond bewaart, dan zult gij uit alle volken Mij ten eigendom zijn, want de ganse aarde behoort Mij. 6 En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk. Dit zijn de woorden die gij tot de Israëlieten spreken zult.

Het woord zebaot wordt in het OT ook als een gewoon zelfstandig naamwoord gebruikt met de betekenis van heerscharen (legers).

Het Hebreeuwse woord zaba (tsaba), meervoud zebaot, komt uit het Assyrisch en heeft als grond betekenis:

een groep mensen

een ploeg arbeiders

een troep soldaten

Num 4:23

2 Sam.10:7

Soms wordt het vertaald met dienst, zoals de dienst van de vrouwen bij de ingang van de tempel en de Levieten die in de tent der samenkomst hun werk verrichten, Ex 38:8, 1 Sam.2:22, Num.4:23.

Meestal heeft dit woord dus de betekenis van God als Opperbevelhebber van legerscharen, maar wie zijn dan deze legerscharen?

Bij het bestuderen van het woord heer- of legerscharen onderscheiden wij 3 betekenissen: 1^e het volk Israel wordt de legerscharen van God genoemd:

Ex 12:41 En na vierhonderd en dertig jaar, juist op de dag af, gingen al de legerscharen des HEREN uit het land Egypte.

Ex 12:51 En op deze zelfde dag leidde de HERE de Israëlieten uit het land Egypte, volgens hun legerscharen.

Nu 1:3 van twintig jaar oud en daarboven, allen die in het leger uitrukken in Israel; gij zult hen tellen naar hun legerscharen, gij en Aaron.

1Sa 17:45 Maar David zeide tot de Filistijn: Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik treed u tegemoet in de naam van de HERE der heerscharen, de God der slagorden van Israel, die gij getart hebt.

Ook in de betekenis van God als Koning van Israel wordt deze naam veelvuldig gebruikt:
2Sa 7:26 Dan zal uw naam groot zijn voor altijd, zodat men zeggen zal: De HERE der heerscharen is God over Israel: en dan zal het huis van uw knecht David bestendig zijn voor uw aangezicht.

Ps 46:7 De HERE der heerscharen is met ons, een burcht is ons de God van Jakob. Sela

Jes 6:5 Toen zeide ik: Wee mij, ik ga ten onder, want ik ben een man, onrein van lippen, en woon te midden van een volk, dat onrein van lippen is; en mijn ogen hebben de Koning, de HERE der heerscharen, gezien. Jes 44:6 Zo zegt de HERE, de Koning en Verlosser van Israel, de HERE der heerscharen: Ik ben de eerste en Ik ben de laatste en buiten Mij is er geen God. Jer 51:19 Maar Jakobs deel is niet als deze; Hij is de Formeerder van alles en Israel is de stam zijner erfenis; HERE der heerscharen is zijn naam!

Zac 14:16 Allen, die zijn overgebleven van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de HERE der heerscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren.

Zac 14:17 Maar wie uit de geslachten der aarde niet naar Jeruzalem zal heentrekken om zich voor de Koning, de HERE der heerscharen, neder te buigen, op hem zal geen regen vallen

2^e Met het woord zaba(heer, heir) wordt ook vaak de hemellichamen, zon, maan en sterren aangeduid:

Ge 2:1 Alzo werden voltooid de hemel en de aarde en al hun heer.

Deut. 4:19 en dat gij ook uw ogen niet opslaat naar de hemel, en de zon, de maan en de sterren, het gehele heer des hemels, aanziet en u laat verleiden u voor die neer te buigen en hen te dienen, die de HERE, uw God, heeft toebedeeld aan alle volken onder de ganse hemel;

2 Kon.21:3 Ook schafte hij de afgodspriesters af, die de koningen van Juda hadden aangesteld om offers te ontsteken op de hoogten, in de steden van Juda en in de omgeving van Jeruzalem, benevens hen die voor de Baal, de zon, de maan, de sterrenbeelden en het gehele heer des hemels offers ontstaken.

2Kon.23:5 Hij herbouwde de offerhoogten die zijn vader Hizkia verwoest had, richtte altaren voor de Baal op, maakte gewijde palen, zoals Achab, de koning van Israel, gedaan had, en boog zich neer voor het gehele heer des hemels en diende het

2 Kon.17:16 Zij hadden al de geboden van de HERE, hun God, verlaten en zich gegoten beelden gemaakt, twee kalveren; ook hadden zij gewijde palen gemaakt, en zich neergebogen voor het gehele heer des hemels en de Baal gediend.

Jes 40:26 Heft uw ogen naar omhoog en ziet: wie heeft dit alles geschapen? Hij, die het heer daarvan in groten getale uitleidt en elk daarvan bij name roept door de grootheid zijner sterkte en omdat Hij geweldig van kracht is; er blijft niet een achter.

Jes 45:12 Ik ben het, die de aarde gemaakt en de mens daarop geschapen heb; mijn handen hebben de hemelen uitgespannen en aan al hun heer heb Ik mijn bevelen gegeven.

3^e Deze Jahweh Zebaot is niet alleen de Heer van de Israelieten en van zon, maan en sterren, Hij is ook de Heer van de Engelenwereld en heeft de absolute macht over hemel en aarde.

Ps.89:5 ¶ Daarom loven de hemelen uw wondermacht, o HERE, ook uw trouw in de gemeente der heiligen;

6 want wie in de hemel kan de HERE evenaren, wie onder de goden is de HERE gelijk?

7 God is zeer ontzagwekkend in de raad der heiligen, geducht boven allen die rondom Hem zijn.

8 HERE, God der heerscharen, wie is als Gij grootmachtig, o HERE, en uw trouw is rondom U.

Ps.103: 19 De HERE heeft zijn troon in de hemel gevestigd, zijn koningschap heerst over alles.

20 Looft de HERE, gij zijn engelen, gij krachtige helden die zijn woord volvoert, luisterend naar de klank van zijn woord.

21 Looft de HERE, al zijn heerscharen, gij zijn dienaren, die zijn wil volbrengt.

Jer.31:35 Zo zegt de HERE, die de zon overdag tot een licht geeft, die de maan en de sterren verordent tot een licht des nachts, die de zee opzweept, dat haar golven bruisen, wiens naam is HERE der heerscharen:

Amos 9:6 die in de hemel zijn opperzalen heeft gebouwd en zijn gewelf op aarde heeft gegrondvest, die het water der zee heeft opgeroepen en uitgegoten over de oppervlakte der aarde; HERE is zijn naam.

Mal.1:13 Want zie, Hij, die de bergen formeert en de wind schept, en de mens te kennen geeft wat zijn overleg is, die de dageraad tot donkerheid maakt, en voortschrijdt over de hoogten der aarde; HERE, God der heerscharen, is zijn naam.

Mal 1:11 Want van waar de zon opkomt tot waar zij ondergaat, is mijn naam groot onder de volken, allerwege wordt mijn naam reukwerk gebracht en een rein spijsoffer, want groot is mijn naam onder de volken, zegt de HERE der heerscharen.

Omdat deze Heer der heerscharen recht heeft op hemel en aarde, is deze naam ook verbonden met oordeel. Zijn oordeel is rechtmatig, want alles en iedereen die zich tegen Hem verzet zal uiteindelijk deze Jahweh Zebaot moeten erkennen. Dit gold voor Israel en voor Babel en Assyrie maar geldt ook voor vandaag.

Jes.10:16 Daarom zal de Here, de HERE der heerscharen, een tering zenden in zijn welgedaanheid, en onder zijn heerlijkheid zal een brand branden als de brand van een vuur.

17 Dan zal het Licht van Israel tot een vuur worden en zijn Heilige tot een vlam, die op een dag de distels en dorens van Assur verbrandt en verteert;

Jes.13:4 Hoor, een gedaver op de bergen als van veel volk. Hoor, een rumoer der koninkrijken van verzamelde volken. De HERE der heerscharen monstert een krijgsheer.

5 Zij komen uit een ver land, van het einde des hemels, de HERE en de werktuigen zijner gramschap, om de gehele aarde te verderven.

In het N.T. zien wij deze Heer der heerscharen terug in onze Heer Jezus Christus.

Mic 5:2 En gij, Betlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal Mij voortkomen die een heerser zal zijn over Israel en wiens oorsprong is van ouds, van de dagen der eeuwigheid.

1Ti 6:15 welke te zijner tijd de zalige en enige Heerser zal doen aanschouwen, de Koning der koningen en de Here der Heren,

Ps 24:10 Wie is Hij toch, de Koning der ere? De HERE der heerscharen, Hij is de Koning der ere. Sela

1Ti 1:17 De Koning der eeuwen, de onvergankelijke, de onzienlijke, de enige God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid! Amen.

Jes 32:1 Zie, een koning zal regeren in gerechtigheid en vorsten zullen heersen naar het recht;

Lu 1:33 en Hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid, en zijn koningschap zal geen einde nemen

Opb 11:15 En de zevende engel blies de bazuin en luide stemmen klonken in de hemel, zeggende: Het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Here en aan zijn Gezalfde, en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden.

2Ti 2:12 indien wij volharden, zullen wij ook met Hem als koningen heersen; indien wij Hem zullen verloochenen, zal ook Hij ons verloochenen;

Opb 5:10 en Gij hebt hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde. **1Co 15:25** Want Hij moet als koning heersen, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten gelegd heeft.

Laten wij allen deze Heer der heerscharen, de Eeuwige Koning en Here der Heren aanbidden loven en prijzen, want Hij is onze Vader en wij zijn Zijn kinderen voor eeuwig.